

Licht op Papua

Jaarverslag 2024

Inhoudsopgave

1.	Stichting Licht op Papua	2
1.1	Algemeen en doelstelling.....	2
1.2	Samenstelling bestuur	2
2.	Werkzaamheden.....	4
2.1	Projecten familie Van Burg	4
2.2	Projecten familie Den Hartog.....	9
3.	Financiën.....	12

1. Stichting Licht op Papua

1.1 Algemeen en doelstelling

Licht op Papua is een stichting die in 2010 is opgericht met als doel financiële ondersteuning te bieden aan projecten op Papua (Indonesië) en aan personen die deze projecten uitvoeren. De focus ligt daarbij op het gebied rond Wamena. De projecten richten zich op het trainen en begeleiden van jonge mensen om als christen dienstbaar te zijn in de luchtvaart, het onderwijs, de medische zorg en de sociale dienstverlening. De stichting wil bevorderen dat deze mensen een positieve bijdrage kunnen leveren in gezin, kerk en maatschappij.

Wamena op Papua is een gebied waar sinds ruwweg 1960 veel zendings- en ontwikkelingswerk is gedaan, met name door Amerikaanse, Britse en Nederlandse organisaties. De vruchten daarvan zijn zichtbaar: er zijn veel kerken ontstaan en het stenen tijdperk is duidelijk voorbij. Met de komst van deze 'nieuwe wereld' van het christelijk geloof, moderne techniek en westerse invloeden zijn er ook veel nieuwe problemen ontstaan. Wel zijn de Papua's steeds meer zelf in staat om aan te geven waar ze behoefte aan hebben. De rol van hulpverlenende organisaties en zendingsorganisaties is daardoor ook verschoven van een aanbodgerichte naar een meer vraaggerichte rol. Daardoor komt er steeds meer nadruk op onderwijs en training, om daarmee de aanwezige capaciteit in de samenleving te faciliteren.

In het verslagjaar 2024 ondersteunde de stichting de werkzaamheden van de familie Van Burg, de familie Den Hartog en Peter Jan de Vries. Informatie hierover is opgenomen in hoofdstuk 2. De stichting ontving in genoemd jaar opnieuw voldoende middelen om deze werkzaamheden te ondersteunen. Als bestuur zijn we alle donateurs hiervoor bijzonder dankbaar, in de wetenschap dat God het was die de harten bewoog. Soli Deo Gloria!

1.2 Samenstelling bestuur

Het bestuur bestond in het verslagjaar 2024 uit de volgende personen:

- Arian de Heer, voorzitter
- Hans Nieuwland, secretaris/penningmeester
- Gerben van Beek, lid

De leden van het bestuur ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden. Zij hebben wel recht op een vergoeding van eventuele onkosten die voortvloeien uit hun functie.

2. Werkzaamheden

2.1 Projecten familie Van Burg

De familie Van Burg verricht werkzaamheden voor de Indonesische stichting Lentera (<http://www.lenterapapua.org/>). Doelstelling van Lentera is het trainen van jonge mensen om ze als christen werkzaam te laten zijn in de luchtvaart, de gezondheidszorg, het onderwijs, de sociale dienstverlening en het bedrijfsleven. De spil van deze activiteiten is het vliegprogramma, waardoor ook vele moeilijk te bereiken dorpen bereikt kunnen worden met training, met gezondheidszorg en voor de opbouw van bedrijvigheid. Lentera heeft onder meer een programma om jonge Papua's op te leiden tot piloot of mecaniciens. De aanpak van Lentera wordt gekenmerkt door on-the-job training. Iedereen in de organisatie leert van elkaar, daarom wordt altijd gewerkt in teams. Dat leren betreft niet alleen zakelijke aspecten, maar juist ook godsdienstige en relationele aspecten van het leven. Momenteel werken drie expats parttime voor Lentera en zijn meer dan 30 lokale mensen in dienst. De expats staan naast de Papua's om hen te helpen hun weg te vinden in de snel veranderende samenleving, met alle vragen die dat met zich meebrengt.

Na er eerder (2014-2020) te hebben gewoond, is de familie Van Burg in 2024 weer teruggegaan naar Papua. De werkzaamheden van Elco en Wijnanda concentreren zich respectievelijk op het onderwijs en de gezondheidszorg op Papua.

Elco ondersteunt het management van Lentera op organisatorisch en financieel gebied. Daarnaast helpt Elco met het bewaken van de visie en missie als christelijke organisatie die niet alleen opleidingsdoelstellingen maar ook geestelijke doelstellingen heeft. Sinds eind 2020 is Elco coördinator (als vrijwilliger) voor Bijzondere Noden voor de projecten op Papua. Wijnanda helpt op het gebied van gezondheidszorg het medische team van Lentera bij het coördineren van medische evacuaties samen met alle vluchtoperators (MAF, Helimission, AMA en Lentera) en lokale organisaties (Yakpesmi, Yasumat). Daarnaast leidt Wijnanda een vrouwengroep die zich richt op opvoeding en gezin.

Evaluatie doelstellingen: gemeentezijn en samenleving

In samenwerking met de stichtingen Papua Partners, Yasumat, Yapelin en YKTP heeft Elco afgelopen jaren dorpsgemeenten getraind in het doordenken van hun taak als gemeente in het bredere geheel van de dorpsamenleving, middels een zogenaamde church and community development (CCM) methodiek. In deze trainingen staat de Bijbelse bezinning op gemeentezijn en taken in de samenleving centraal. In gespreksgroepen en andere activiteiten wordt hier vorm aan gegeven, waarbij mannen, vrouwen en jongeren samen met elkaar hier een weg in moeten vinden. In twee

classes (Korupun en Bomela) zijn deze trainingen inmiddels afgerond, na een periode van 5-7 jaar. De resultaten zijn bemoedigend: er ontstaat een nieuwe saamhorigheid, er is meer oog voor de noden in de gemeenten en mensen zoeken naar manieren om daar zelf in te voorzien.

Naar aanleiding daarvan is door de GJRP ook een verzoek gedaan om hier een groter programma onder Yakpesmi van te maken. Elco is hier in 2024 mee gestart en traint in samenwerking met Yakpesmi in de classis Lelambo een team van trainers, die dan op termijn - ook op andere plaatsen in de GJRP - dit weer verder kunnen brengen.

Elco heeft zich in 2024 onder meer beziggehouden met:

- Het begeleiden van het uitvoeren van de jaarplanning en jaarrapportages door het Yakpesmi-team en bestuur, wat helpt in de communicatie met Bijzondere Noden en in de richting gaat van meer onafhankelijkheid van de sponsoring van Bijzondere Noden. De kwaliteit van verslaglegging gaat langzaam maar zeker vooruit. Datzelfde geldt voor het verbeteren van de focus van de activiteiten.
- Het ondersteunen van het managementteam van Lentera Papua in het uitvoeren van de verschillende taken, vooral op het gebied van discipelschap, strategie en financiën. Tijdens de werkbezoeken, maar ook online vanuit Nederland, heeft Elco het managementteam ondersteund in onder andere het plannen maken, budgetteren en het controleren van de uitvoering.
- Het trainen van de coördinator en andere trainers van het village mobilization project (met Church and Community Mobilization (CCM)-methodiek) in samenwerking Yakpesmi (en Yasumat) in de Lelambo-classis ten noorden van Nipsan. Dit is een classis waar dringende behoefte is aan het doordenken van gemeentezijn, omdat er veel sociale en geestelijke spanningen en vragen zijn (bijvoorbeeld met betrekking tot vrouwen die verstoofd of vermoord worden omdat ze verdacht worden van hekserij). In de periode augustus tot en met december 2024 is Elco drie keer in de Lelambo-classis geweest om trainingen te geven. In de tussentijd communiceert hij met de coördinator over de voortgang. Deze samenwerking loopt goed. De geletterdheid van de mensen die getraind worden is echter laag. Door conflicten in de classis wordt veel van het geleerde nog maar beperkt in de praktijk gebracht in activiteiten in de gemeenten. In december is er een evaluatie geweest met de vraag of doorgaan zinvol was, waarop iedereen aangaf dat ze graag door wilden gaan omdat ze de inhoud erg nuttig vinden. Doel voor 2025 is om beter te selecteren wie getraind

wordt en mogelijk te focussen op drie tot vier gemeenten waar er daadwerkelijk mee aan de slag gegaan wordt (in plaats van de hele classis).

- Het trainen en ondersteunen van evangelisten in het Korowai-gebied in samenwerking met Peter Jan de Vries. Via een tweetal bezoeken heeft Peter Jan hen ondersteund met onderwijs, advies en evangelisatiematerialen. Daarnaast heeft hij een nieuwe landbouwkundige van een christelijke school in het Korowai-gebied geadviseerd over een meer holistische aanpak vanuit Bijbels perspectief.

Evaluatie doelstellingen: gezondheidszorg

Op het gebied van gezondheidszorg werkt Lentera samen met Yakpesmi, Yasumat, Calvary Clinic, Helivida en andere vluchtoperators en de lokale gezondheidszorg vanuit de overheid (ziekenhuis, dienst gezondheid). Voor de eerste drie organisaties is vooral training en advies belangrijk, terwijl Helivida een belangrijke rol speelt in medische evacuaties uit slecht bereikbare dorpen. Wat de overheid betreft is het belangrijk om in de gaten te houden hoe patiënten behandeld worden (en waar nodig de artsen van advies te dienen).

Wijnanda heeft zich in 2024 beziggehouden met:

- Het ondersteunen van het gezondheidskundig team van Lentera. Dit team richt zich in eerste instantie op het coördineren en stroomlijnen van medische evacuaties, in samenwerking met vlucht-operatoren (zoals MAF, Lentera en Helivida) en Yasumat, Yakpesmi, ziekenhuizen en klinieken.
- Het trainen en adviseren van verpleegkundigen van Yasumat en het geven van medische training voor Lentera en Ob Anggen personeel.
- Het afronden van de methode voor seksuele opvoeding (gebaseerd op de methode Wonderlijk Gemaakt van Driestar Educatief). In 2025 wordt de methode verspreid.

De familie Van Burg heeft ook in 2024 nieuwsberichten over de werkzaamheden geplaatst op hun eigen website, die te bereiken is via de website van de stichting (www.lichtoppapua.nl).

2.2 Projecten familie Den Hartog

De familie Den Hartog is in mei 2024 namens de Gereja Injili di Indonesia (GIDI) / de Indonesische stichting YAPELIN vertrokken om werkzaamheden te gaan verrichten op Papua. Kees helpt als coach en adviseur bij het opzetten en verder ontwikkelen van (bouwkundig) vakonderwijs voor de christelijke school Ob Anggen in Bokondini. Mija vervult eveneens een coachende en adviserende rol binnen deze organisatie. Als gezin maken ze deel uit van de lokale gemeenschap. Dat betekent onder meer: samen oplopen, bemoedigen en licht en hoop brengen daar waar veel duisternis en gebrokenheid is. Binnen de interculturele gemeenschap van Ob Anggen ligt de focus op karaktervorming en discipelschap.

Ob Anggen is een christelijke school in West-Papua, Indonesië, die kwalitatief goed onderwijs biedt om kinderen toe te rusten voor hun plek in de maatschappij. Het onderwijs heeft als doel om de cirkel van armoede en afhankelijkheid waar veel Papua's in zitten, te doorbreken. Ob Anggen doet dit door niet alleen de studenten te begeleiden, maar juist ook door het versterken van gezinnen en het betrekken van de gemeenschap bij de ontwikkeling van de studenten. Ob Anggen heeft drie verschillende campussen in Bokondini, Eragayam en Dogobak. Studenten krijgen kwaliteitsonderwijs in het Indonesisch en Engels en afhankelijk van hun herkomst ook in hun stamtaal. Studenten die afstuderen vormen een brug van de Papuacultuur naar de wereldgemeenschap. Bijvoorbeeld doordat ze via het Engels toegang krijgen tot veel meer informatiebronnen en deze kennis kunnen delen. Daarnaast delen ze hun bewustwording wat betreft het zorgdragen voor jezelf en de leefomgeving. De studenten kunnen 'agents of change' zijn doordat ze - vanuit hun cultuur - hun ervaringen delen binnen de familie en gemeenschap. Investeren in de studenten betekent dus ook automatisch een investering in de gemeenschap. Het niveau van de opleiding is hoog. Na het afronden van hun opleiding bij Ob Anggen komen ze in aanmerking voor vervolgstudies op de beste universiteiten in Indonesië en daarbuiten. Veel studenten hebben het verlangen om daarna weer terug te komen en hun gemeenschap te dienen. Niet iedereen is echter theoretisch ingesteld en om er voor te zorgen dat ook de meer praktische jongeren kansen krijgen en een beter toekomstperspectief, heeft Ob Anggen besloten haar onderwijsvorm uit te breiden en is er in juni 2023 gestart met het aanbieden van bouwkundig vakonderwijs. Naast de praktijk komt ook de vakinhoudelijke theorie aan de orde zoals materiaalkennis en het juiste gebruik ervan, tekenen, kennis van verschillende bouwstijlen, calculeren, projectorganisatie etc.

Het vakonderwijs is in 2024 goed van start gegaan. In totaal is er aan negen studenten les gegeven op vier verschillende niveaus. Omdat de meeste van hen nog zwak zijn in wiskunde is daar relatief veel aandacht aan gegeven. Vooral bij de toegepaste wiskunde (bijv. hoeveel balken/planken zijn er nodig

voor een vloer) zien de studenten het belang ervan. Tijdens de praktijklessen – met focus op werken in teams op basis van een plan van aanpak - zijn verschillende onderhoudsklussen bij de Ob-Anggen scholen opgepakt. Het oorspronkelijke plan om te starten met de bouw van het lokaal voor de technische opleiding kon helaas niet doorgaan vanwege tegenwerking van omwonenden.

Pirnus, een Ob Anggen alumni, assisteert Kees en neemt de begeleiding van de studenten tijdens de praktijklessen op zich. De ontwikkeling van het curriculum wordt gevormd door de lesplannen die wekelijks worden gemaakt. Hierbij wordt gebruik gemaakt van bestaande curricula, videomateriaal en praktijkvoorbeelden.

Een van de eerste opdrachten was het maken van een gereedschapskist.

Elke dag toegepaste wiskunde

Bewapening maken, net zo lang tot het goed is.

Mija zet haar kennis en ervaring in binnen de lagere school van Ob-Anggen. In 2024 heeft ze tijdelijk lesgegeven aan een groep van 24 kleuters. Veel van hen brachten tot die tijd hun dagen door in de tuinen terwijl hun moeders aan het werk waren; een flinke uitdaging om ze structuur, netheid en omgangsvormen bij te brengen. De thuissituatie werkt vaak door in de schoolomgeving. De docenten proberen er voor te zorgen dat kinderen uit een onveilige thuissituatie – afwezige ouders, dronkenschap, fysieke en mentale mishandeling etc.- op school een veilige plek hebben. Door het bieden van voldoende uitdaging en focus op het versterken van de gezinnen is ingezet op het verminderen van bepaalde vormen van probleemgedrag. Mija heeft daarnaast geobserveerd en geadviseerd op zaken zoals klasmanagement, kwaliteit van onderwijs, lesvormen en omgaan met specifieke doelgroepen binnen de school.

In het verslagjaar hebben de twee dochters van familie Den Hartog naast het leren van de Engelse taal ook extra Indonesische taallessen gevolgd. Via onder meer de wekelijkse gymnastiekclub voor lokale kinderen (geleid door de dochters van het gezin), gezamenlijke maaltijden met het team van de middelbare school en deelname aan een zgn. groeigroep zoekt men de verbinding met de lokale gemeenschap. In de groeigroep worden zaken besproken als tijdsbesteding en het omgaan met vergeving, woede en angsten.

3. Financiën

Onderstaande tabel bevat een totaaloverzicht van de inkomsten en uitgaven van de stichting Licht op Papua in 2024.

Staat van baten en lasten 2024 (in euro's)	
BATEN	
Giften	100.066,46
Overige inkomsten	8.075,00
Totaal baten	108.141,46
LASTEN	
Kosten levensonderhoud	13.104,00
Huisvestingskosten	1.329,00
Reiskosten	12.916,09
Kosten t.b.v. onderwijs	2.495,49
Kosten t.b.v. overige projecten	2.077,00
Verzekeringen	3.145,35
Ondersteuning lokale stichtingen	43.645,00
Visa, paspoorten en vergunningen	4.726,17
Bankkosten, rente en koersverschillen	724,95
Overige kosten	1.145,30
Totaal lasten	85.308,35
Saldo van baten en lasten	22.833,11

De inkomsten en uitgaven hebben betrekking op de ondersteuning van de werkzaamheden van de familie Van Burg, de familie Den Hartog en Peter Jan de Vries.

In aanvulling hierop de volgende toelichting:

- De post 'kosten levensonderhoud' bestaat bijv. uit de kosten van voedsel, kleding, telefonie/internet, ziektekosten en uit overige normale gezinslasten.
- De reiskosten houden verband met het vertrek van de families Van Burg en Den Hartog naar Papua medio 2024 (zie paragrafen 2.1 en 2.2);
- De post 'Kosten t.b.v. onderwijs' zijn de uitgaven (bijv. materiaalkosten) in verband met de trainingen die Elco van Burg in samenwerking met lokale partners in Papua heeft verzorgd. Daarnaast gaat het om de taalstudie van de twee dochters van familie den Hartog;

- De post 'Kosten t.b.v. overige projecten' betreft met name de financiële ondersteuning van het Korowai-project waarin evangelisten door Peter Jan de Vries zijn getraind. Het betreft vooral materiële uitgaven aan drukwerk, geluids- en wifiapparatuur en reiskosten specifiek voor het Korowai-project;
- Daarnaast heeft Licht op Papua in 2024 opnieuw bijgedragen aan een lokale stichting. Het gaat om financiële steun aan Lentera voor de uitbreiding en renovatie van het schoolgebouw (€ 43.645).

De balans van de stichting Licht op Papua per 31 december 2024 is als volgt:

Balans per 31-12-2024 (in euro's)			
ACTIVA		PASSIVA	
Liquide middelen (kas)	111,00	Vermogen	43.649,62
Liquide middelen (bank)	43.538,62		
Activa totaal	43.649,62	Passiva totaal	43.649,62

Het batig saldo per 31 december 2024 ad € 43.650 heeft betrekking op de projecten van de familie Van Burg, de familie Den Hartog en Peter Jan de Vries en is inclusief een tegoed op de spaarrekening van stichting Licht op Papua.

De uitgaven van een ANBI-instelling moeten conform de eisen van de Belastingdienst ten minste voor 90% het algemeen nut dienen. De stichting Licht op Papua heeft aan deze doelstelling voldaan: in 2024 kwam 98% van de uitgaven ten goede aan de algemene doelstelling van de stichting.